

Educatief pakket Workshops AMVB: bordspel stadsbeleving

Inleiding

Duur: 2 uur, inclusief inleiding.

Doelgroep: +14.

Aantal spelers: 2 – 6 (individuele spelers of teams).

Nodig: dobbelsteen en pionnen.

Voor je het spel speelt krijg je meer uitleg over Karel Buls en verschillende visies op stedenbouw in de inleidende powerpoint. 25 min.

Doel

Jij bent de stadsarchitect en krijgt van de burgemeester de opdracht om de stad uit te breiden. Een pittoreske stad, vol kronkelende steegjes met kasseien, historische gebouwen of een hypermoderne stad met strakke boulevards en immense wolkenkrabbers? De keuze is aan jou.

Bouw wegen, gebouwen, openbare plaatsen en druk zo jouw stempel op de stad. Iedere stadsarchitect probeert zijn visie zoveel mogelijk te realiseren. Hoe meer stadstegels van jouw kleur op het bord liggen, hoe groter jouw invloed op het uitzicht van de stad. Waardeer je constructies en wegen op om de meest succesvolle stedenbouwer te worden. De speler met het meeste punten aan het einde van het spel wint.

Spelregels

Gooi met de dobbelsteen om vooruit te gaan op het spelbord. Elke beurt mag je sowieso één stadstegel en maximum één opwaarderingskaart toevoegen aan de bestaande stad (tenzij je een beurt moet overslaan). Nieuwe stadstegels moeten steeds aansluiten met een stadstegel die er al ligt, maar hoeven niet van dezelfde speler te zijn. Wegen moeten aansluiten met de wegen op tegels die er al liggen, ook hier moeten de wegen niet van dezelfde spelers zijn. Eenmaal een speler zich een tegel heeft toegeëigend (door er een kaartje van zijn kleur op te plaatsen), blijft die in zijn bezit: andere spelers kunnen die niet afnemen.

Op het spelbord staan volgende soorten vakjes:

- Opdracht: neem de bovenste kaart van de stapel opdrachtenkaarten en voer de taak uit.
- Neem één opwaarderingskaart.
- Neem één winkel of woning of kantoor
- Neem één openbare plaats
- Neem één tegel uit de categorie 'andere'
- Gooi nogmaals met de dobbelsteen en ga x vakjes vooruit.
- Gooi nogmaals met de dobbelsteen en ga x vakjes achteruit.
- Sla één beurt over.

Als je nogmaals moet gooien krijg je enkel een stadstegel bij de 1ste keer gooien. Het spel is gedaan wanneer alle stadstegels op zijn of wanneer een speler op het laatste vakje is beland. Hierna worden de punten geteld om te weten wie de winnende stadsarchitect is met de meeste invloed.

Bouwen

Elke zet krijg je sowieso een stadstegel van de categorie *Wegen*, tenzij je een beurt moet overslaan of je een andere stadstegel mag nemen. Op bepaalde vakjes krijg je stadstegels uit de overige categorieën: *Moderne Gebouwen*, *Historische Gebouwen*, *Openbare plaatsen of Andere* (in dit geval krijg je geen weg). Om tegels te verkrijgen kun je opdrachten uitvoeren. De stapel opdrachtkaarten ligt steeds met de achterzijde naar boven gericht. Op elke opdrachtkaart staat uit welke twee categorieën stadstegels je mag kiezen.

Als je een opdrachtkaart trekt, daag je een andere speler uit. Als jij wint, krijg je twee kaarten. Als jij verliest – en de uitgedaagde dus wint – krijg jij één tegel en hij/zij één tegel. Je moet om ter eerst correct antwoord of de taak juist uitvoeren.

De stapeltjes stadstegels liggen met de achterzijde naar boven gericht zodat je niet weet welke specifieke tegel je krijgt uit de gekozen categorie.

Opwaarderen

Als je met je pion op een donkerblauw vakje terecht komt, mag je één opwaarderingskaart nemen. De tegels in het bestaande stadscentrum op het beginbord zijn neutraal, maar kunnen opgeëist worden door er opwaarderingskaarten op te plaatsen. Opwaarderingskaarten geven een extraatje aan de stadstegels die je al gelegd hebt. Ze vormen een meerwaarde in je wijk door die mooier of toegankelijker te maken. Bij het overzicht van de soorten kaarten zie je welke types opwaarderingskaarten je op welke stadstegels mag plaatsen.

Per stadstegel kunnen maximum twee opwaarderingskaarten geplaatst worden.

Puntentelling

1 punt	2 punten	3 punten
weg	historisch gebouw	vlooiemarkt
opwaardering	modern gebouw	winkelcentrum
	parking	wolkenkrabber I
	plein	wolkenkrabber II
	park	schouwburg
		museum

Overzicht stadstegels en opwaarderingskaarten

Er zijn vier grote categorieën stadstegels: wegen, openbare plaatsen, historische of moderne gebouwen, andere.

Aanwezige stadstegels op beginbord: stadhuis, brandweer, politie, grote markt, ziekenhuis, zwembad, cinema, bibliotheek, treinstation (ondergrondse sporen).

Pittoresk		Modern		Openbare plaatsen	
Wegen		Wegen		Parking	3
Straat 1	8	Boulevard 1	8	Plein	3
Straat 2	9	Boulevard 2	9	Park	3
Straat 3	4	Boulevard 3	4		
Straat 4	2	Boulevard 4	2		
Straat kruispunt	2	Boulevard kruispunt	2		
Historische gebouwen		Moderne gebouwen			
Kantoor	3	Kantoor	3		
Woonhuizen	3	Appartementsblok	3		
Lokale winkels	3	Winkelketen	3		
Andere		Andere			
Vlooiemarkt	1	Winkelcentrum	1		
Museum	1	Wolkenkrabber	1		
Schouwburg	1	Wolkenkrabber II	1		

Type opwaardering	Kan geplaatst worden op
Bomen en bloemenperken	Alle categorieën stadstegels
Fietspad	Wegen
Kunstwerk of standbeeld	Openbare plaatsen
Speelplein	Park, plein, vlooiemarkt, winkelcentrum
Restauratie	Historisch gebouw
Ondergrondse parking	Modern gebouw

Opdrachten

Eén opdracht met instructies en beeldmateriaal per pagina.

De opdrachten liggen in willekeurige volgorde.

Zoek huis De sterre op deze foto van de Grote Markt

Foto Zuiden Grote Markt

Andere of kantoor

Je ziet de Baardmolen in 1870, toen de werken aan de rivier de Zenne in opdracht van burgemeester Jules Anspach nog niet begonnen waren.

Zoek in de bundel nog een foto van vóór de overwelving van de Zenne

L 1888-10 H28 J.-B. Van Moer, La Senne près de Bon-Secours Moulin de la Barbe 11 mai 1870, Stadsarchief Brussel

Bundel Métamorphoses, Le Soir

Kantoor of woning

Zoek huis de Zwaan deze foto van de Grote Markt

Foto Zuiden Grote Markt

Woning of winkel

Op deze prent zie je de markt van oude meubelen in de 19de eeuw. Op welke bekende Brusselse locatie vond deze markt plaats?

Markt van oude meubelen KBR Prentenkabinet nr E 9167B

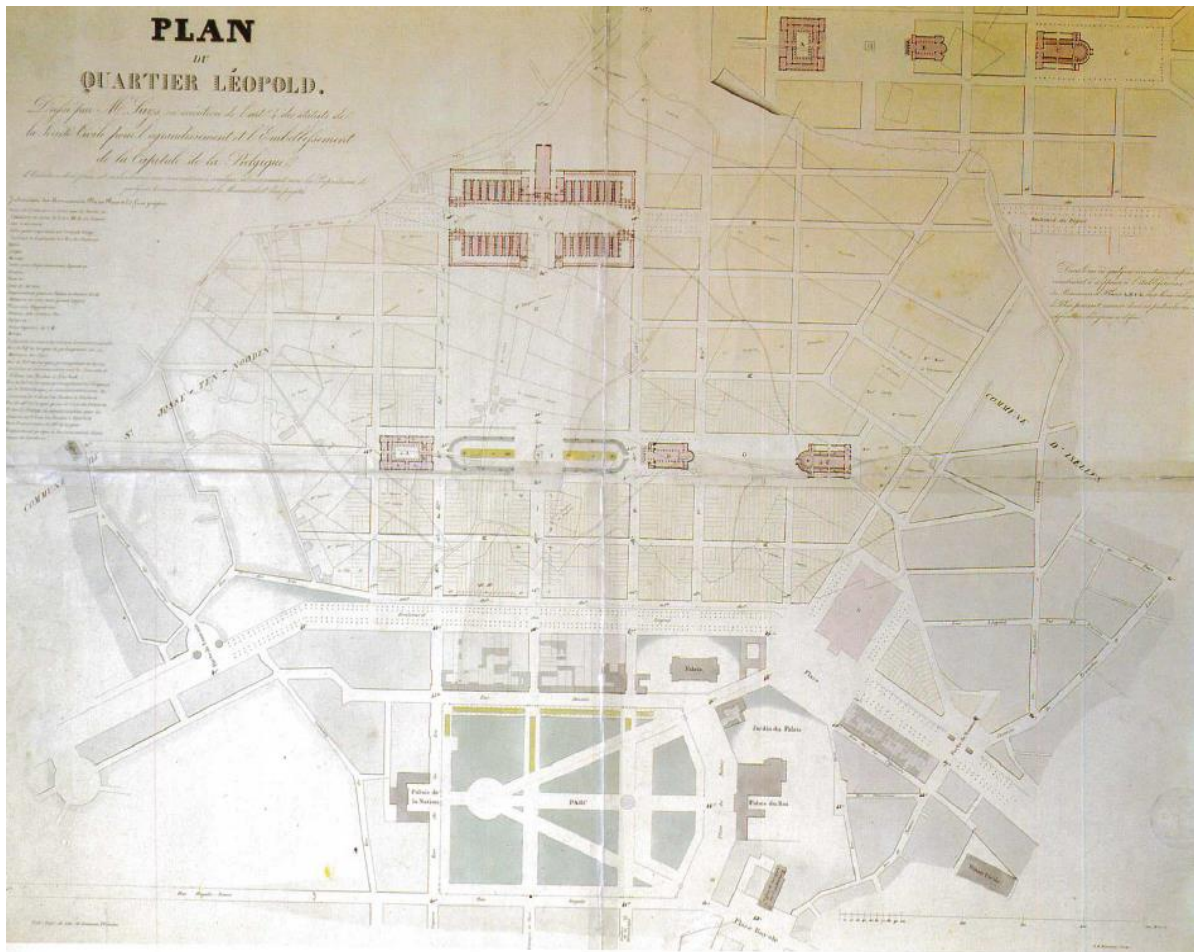
Kantoor of woning

Plaats de volgende foto's in de juiste categorie: organisch gegroeide of geplande stad

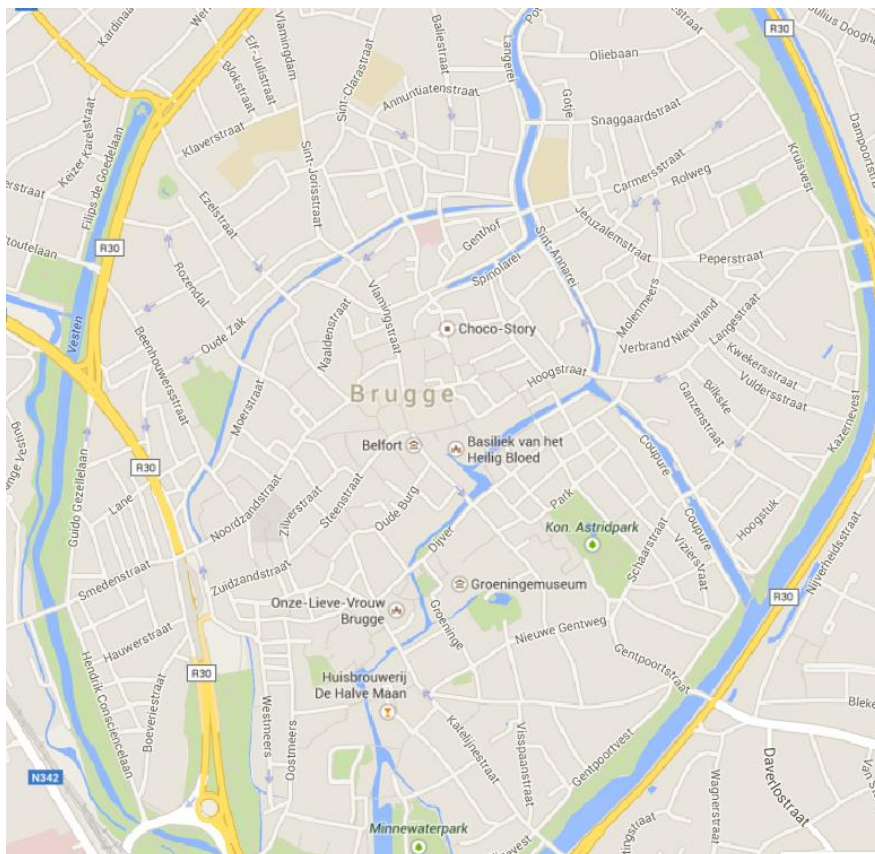
6 kaarten

Winkel of openbare plaats

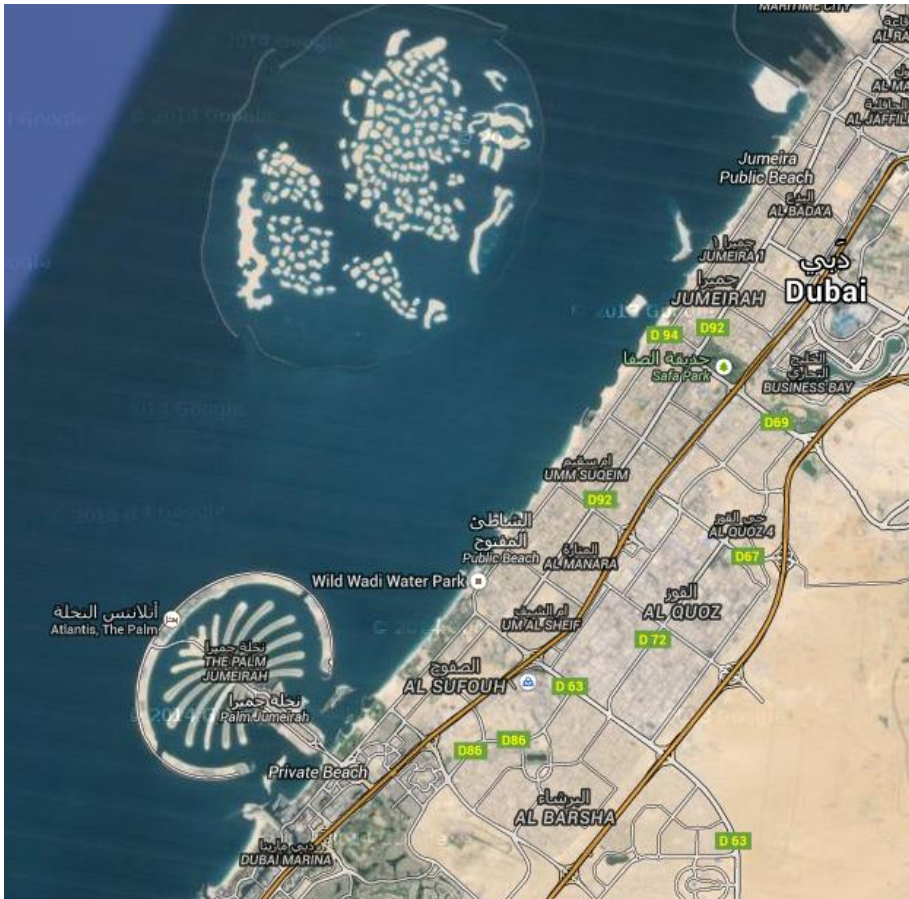
Plan voor de aanleg van de Leopoldswijk, gemaakt door architect T. F. Suys in 1838 in opdracht van de “Société Civile pour l’Agrandissement et l’Embellissement de la Capitale de la Belgique”. Verzameling G. Abeels, Brussel. Sint-Lukasarchief.

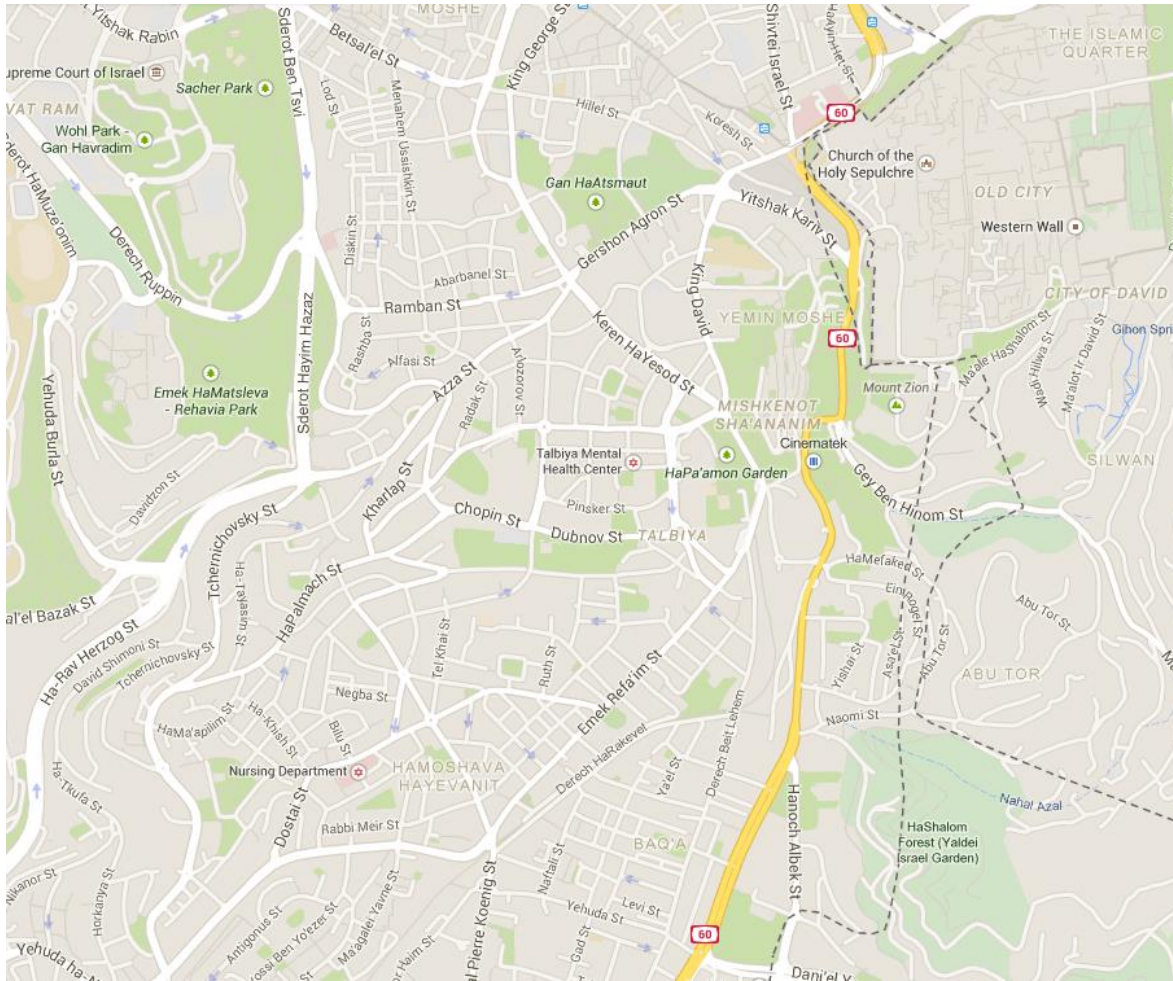
Het centrum van Brugge in 2015

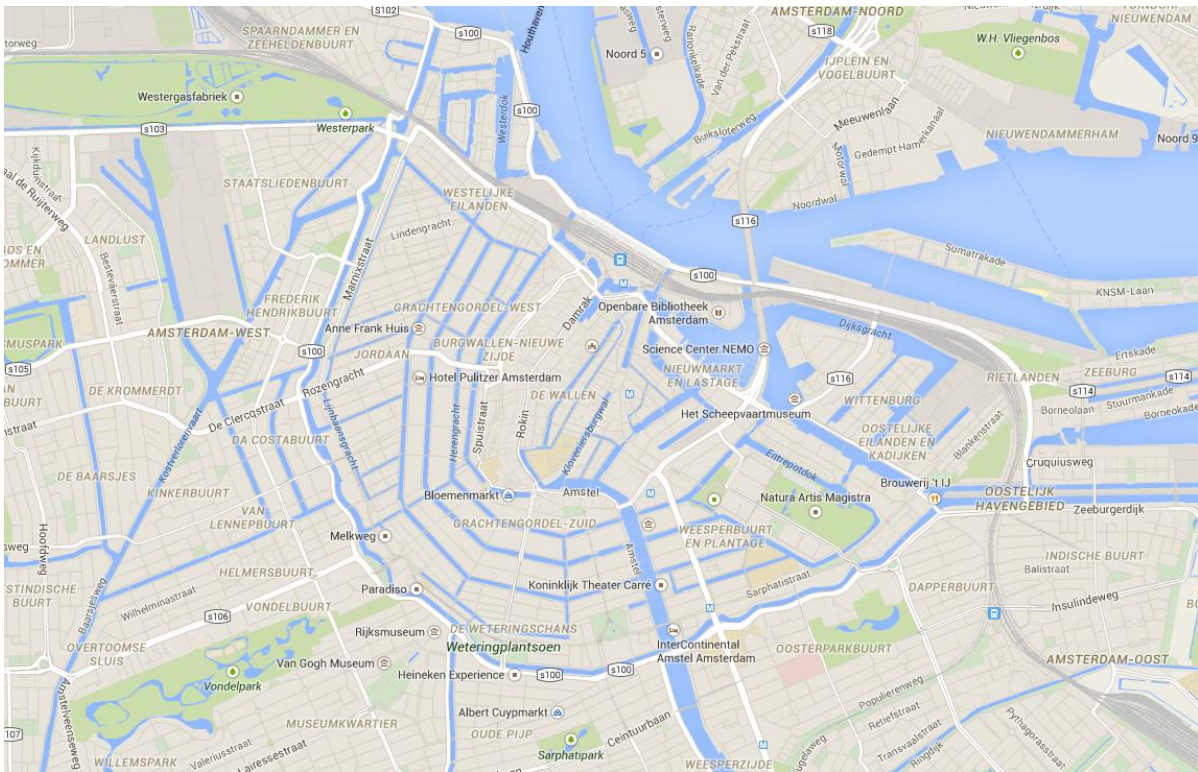
De Palm Jumeirah eilanden en de World Islands langs de kust van Dubai 2015

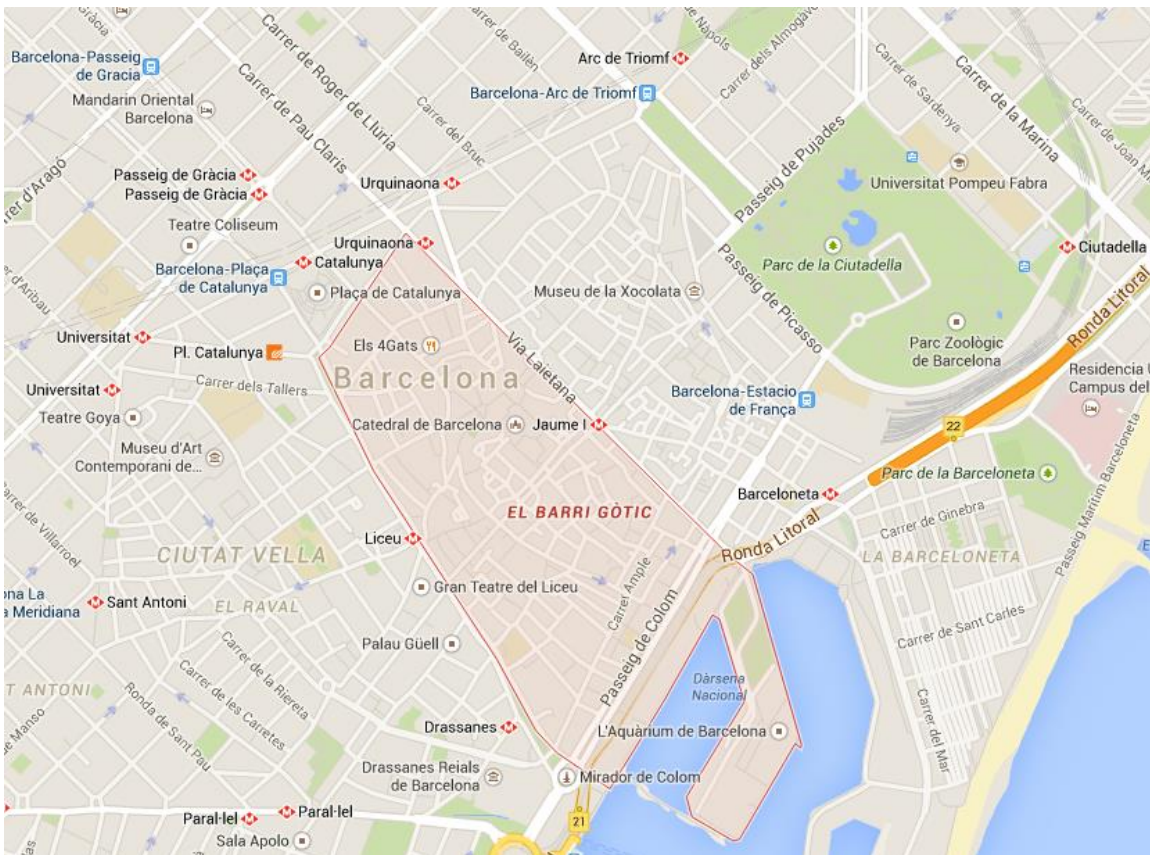

Het centrum van Jeruzalem in 2015

De grachtengordel in Amsterdam 2015

Het oude stadsdeelte binnen Barcelona, el Barri Gòtic

Educatief materiaal, Ibi Vandenkerkhove

In welk materiaal is het beeld van Karel Buls op de Grasmarkt gemaakt? In welke drie landen werd het gemaakt?

Foto standbeeld en fontein Karel Buls

Technische fiche agorafontein, AMVB

Winkel of openbare plaats

TECHNISCHE FICHEAGORAPONTEIN :

Standbeeld van Karel Buls door de heer Henri Lenaerts

Bouw en inwerkingstelling van de fontein : 1981.

Verbouwingen in 1987 :

- a) plaatsen van twee beeldhouwwerken (van Henri Lenaerts) ;
- b) aanpassen van het sproeisysteem (firma Dechesne).

Het voetstuk van de fontein is in arduin, "petit granit", van Belgische oorsprong, uitzicht "bouchardé".

De beeldhouwwerken van dhr Henri Lenaerts werden in was vervaardigd in Spanje, per wagen, in stukken verdeeld, naar Italië (San Drigo) gebracht waar het brons gegoten werd. De afgewerkte beelden werden per vrachtwagen naar België gevoerd.

A - Karel Buls

Brons : circa 600 kg

Circa 2,5 m. hoog

Het boek in zijn hand verwijst naar zijn talrijke intellectuele en culturele interessesferen.

B - Allegorisch middenstuk

Verzinnebeeldt de verscheidene activiteiten die Burgemeester Karel Buls bijzonder ter harte nam : filosofie, politiek, cultuur, onderwijs, stedenbouw, bouwkunst...

Detail :

- a) voornaamste zijde van de gedenkplaat : twee personages met eikebladeren brengen hulde aan Karel Buls.
- b) linkerzijde : gewijd aan de bouwkunst :
 - burgerlijke bouwkunst : de restauratie van de Hallepoort en van het Stadhuis, enz.
 - militaire bouwkunst : kantelen.

- godsdienstige bouwkunst : gotische en romaanse elementen.
- principes van de bouwkunst : meetkundige figuren.
- klassieke bouwkunst : zuilen.
- metselaar aan het werk : symbool van de vrijmetselarij.

c) achterzijde : gewijd aan de vlucht uit de werkelijkheid, het reizen, de gestadige vooruitgang van de kennis, de ontdekking ; de Italiaanse decors herinneren aan de belangrijke invloed van de Stad Damascus op Karel Buls (mijlpaal in zijn geestelijk leven).

d) rechterzijde : vrouw die bloemen plukt verzinnebeeldt de kunst en het leven.

C - Het sproeisysteem

- een eerste cirkelvormig sproeisysteem, van circa 1,1 m. doorsnede geeft ongeveer 20 waterstralen vanuit het midden ;
- een tweede cirkelvormig sproeisysteem (doorsnede circa 3 m.) telt 70 stralen gericht naar de voet van het centrale beeld ;
- het geheel werkt op twee pompgroepen, met een tijdschakelaar, terwijl het water in een gesloten kringloop blijft.

Adressen : De heer Henri Lenaerts,
Vilvoordsesteenweg, 159,
1800 MEISE.

N.V. Dacheena (Ondarnamer),
Parc Industriel,
4430 ALLEUR.

2/10/1987.

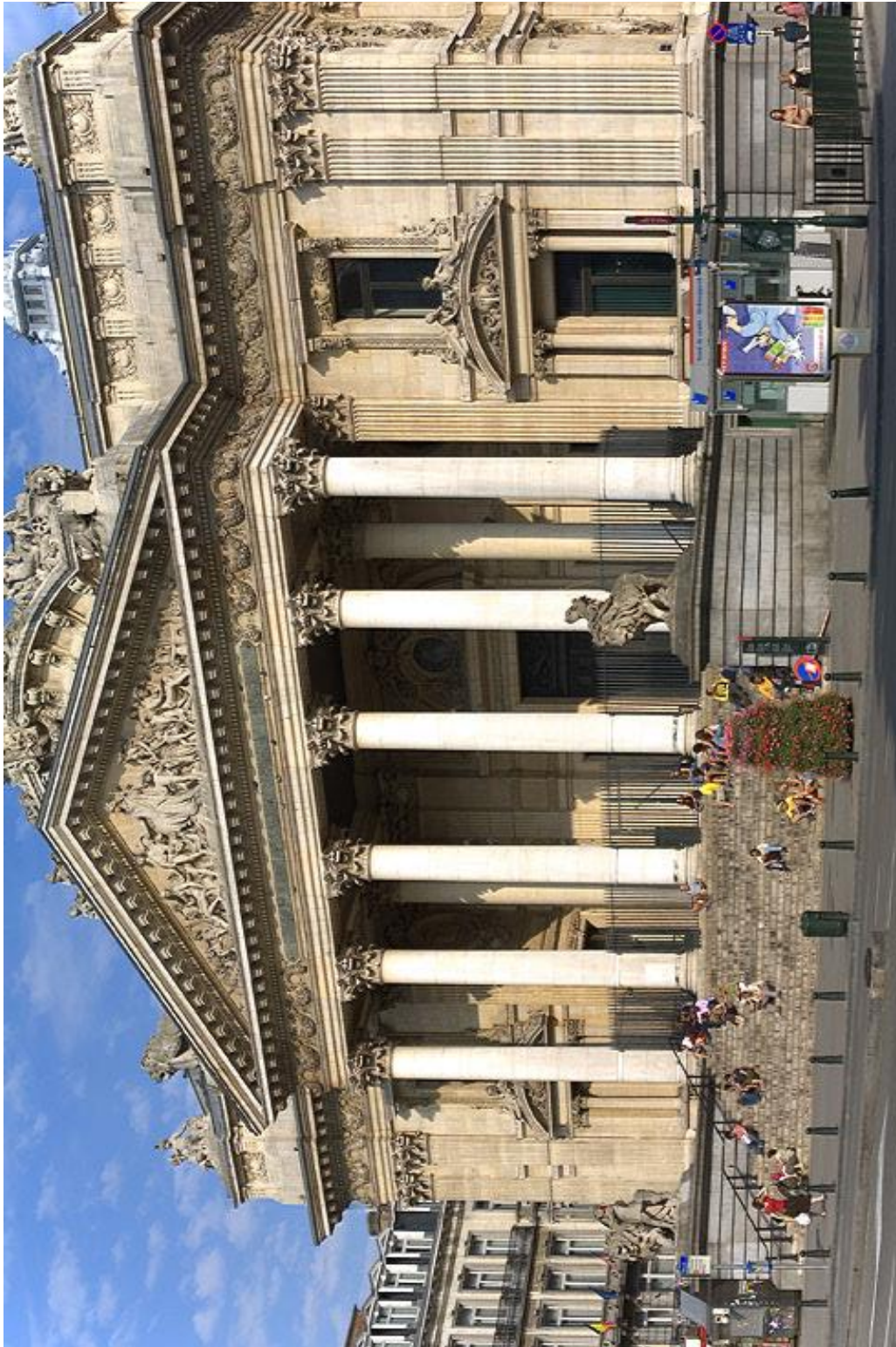
Je ziet de Beurs zoals ze er vandaag uitziet.

Zoek in de bundel een oudere foto van hetzelfde gebouw.

Foto Beurs 2015

Bundel Métamorphoses, Le Soir

Openbare plaats of kantoor

Maak een rap of gedicht over Karel Buls en de stadsbeleving in Brussel van minimum 6 regels.
Volkshulde aan den heer burgemeester Karel Buls, Willemsfonds, AMVB
Woning of Andere

WILLEMS-FONDS, BRUSSEL

VOLKSHULDE AAN DEN HEER
Burgemeester Karel Buls,
Voorzitter van het
 BRUSSELSCH WILLEMS-FONDS
Op Zondag 11 November, te 2 1/2 ure, in den
Vlaamschen Schouwburg (Alhambra) Brussel.

PROGRAMMA :
EERSTE DEEL.

1. Krijgsmarsch uit te voeren door den <i>Kunstkring der XV.</i>	C. BENDER.
2. Aanvangstuk <i>(de laatste dag van Pompei)</i> door de XV.	MAQUET.
3. Lentegroet door de XV.	LACOMBE.
4. Zwitsersche liederen door de XV.	SCHRÖDER.
5. Redevoering door den Heer <i>Voorzitter, J. HOSTE.</i>	
6. Ontthulling van het borstbeeld van M. Buls <i>Kunstwerk van JER. LAMUREUX.</i>	
7. Overhandiging van het Album der inschrijvers, en van het getekend Portret door H. VAN LOO.	
8. Overhandiging van het Gedicht door den dichter, EM. HIEL.	

TWEEDE DEEL.

9. **Uitvoering der Feest Cantate :**
JUICHT MET ONS !
 Gedicht van EM. HIEL, Muziek van PETER BENOIT,
 met de welwillende medewerking van Mevr. DE GIVE-LEDELLIER,
 Mejufvrouwen Engeringh ; Michaux ; Kirij der Antwerpsche
 muziekschool ; van den Heer EMIEL BLAUWAERT en der voor-
 naamste Vlaamsche maatschappijen der hoofdstad,
 400 uitvoerders, onder het bestuur van den Heer WATELLE.

79

WILLEMS-FONDS, BRUSSEL

VOLKSHULDE AAN DEN HEER
Burgemeester Karel Buls,
Voorzitter van het
 BRUSSELSCH WILLEMS-FONDS
Op Zondag 11 November, te 2 1/2 ure, in den
Vlaamschen Schouwburg (Alhambra) Brussel.

PROGRAMMA :
EERSTE DEEL.

1. Krijgsmarsch uit te voeren door den <i>Kunstkring der XV.</i>	C. BENDER.
2. Aanvangstuk <i>(de laatste dag van Pompei)</i> door de XV.	MAQUET.
3. Lentegroet door de XV.	LACOMBE.
4. Zwitsersche liederen door de XV.	SCHRÖDER.
5. Redevoering door den Heer <i>Voorzitter, J. HOSTE.</i>	
6. Ontthulling van het borstbeeld van M. Buls <i>Kunstwerk van JER. LAMUREUX.</i>	
7. Overhandiging van het Album der inschrijvers, en van het getekend Portret door H. VAN LOO.	
8. Overhandiging van het Gedicht door den dichter, EM. HIEL.	

TWEEDE DEEL.

9. **Uitvoering der Feest Cantate :**
JUICHT MET ONS !
 Gedicht van EM. HIEL, Muziek van PETER BENOIT,
 met de welwillende medewerking van Mevr. DE GIVE-LEDELLIER,
 Mejufvrouwen Engeringh ; Michaux ; Kirij der Antwerpsche
 muziekschool ; van den Heer EMIEL BLAUWAERT en der voor-
 naamste Vlaamsche maatschappijen der hoofdstad,
 400 uitvoerders, onder het bestuur van den Heer WATELLE.

JUICHT MET ONS !

Hymnus ter eere van Burgemeester

Karel Buls.

(Getoondicht door Peter BENOIT)

Inleiding.

Wolk een heerlijk gebouw! -- Zee, de toren steekt
 Eer de Gothische spits, door de drijvende wolk,
 Boven hof en paleis... Hoort, de Bonaard spreekt
 Bij den moed in het heet van het fluitende volk, --
 Nering!
 Wering!

Klinken de klokken,
 Het volk, te zaagetrokken
 Ter markt der vrije Gemeente,
 Juicht : Vereering ! vereering !
 Het gaat naar 't Gothisch reusgesteente,
 Daar, waar zetelt de macht,
 De uitverkerene kracht
 Der vrije Gemeente !

Volksstemmen in de verte.

Hooft ons waken...
 Klokken klinken :
 Nering !
 Wering !
 Vereering !

Teken het portret van Karel Buls. Gebruik het standbeeld in het AMVB als model.

Buste Karel Buls, Jef Lambeaux, in bewaargeving bij AMVB

Postkaart met portret van Karel Buls. AMVB

Openbare plaats of kantoor

Monsieur Charles Buls, Bourgmestre de Bruxelles de 1881 à 1899.

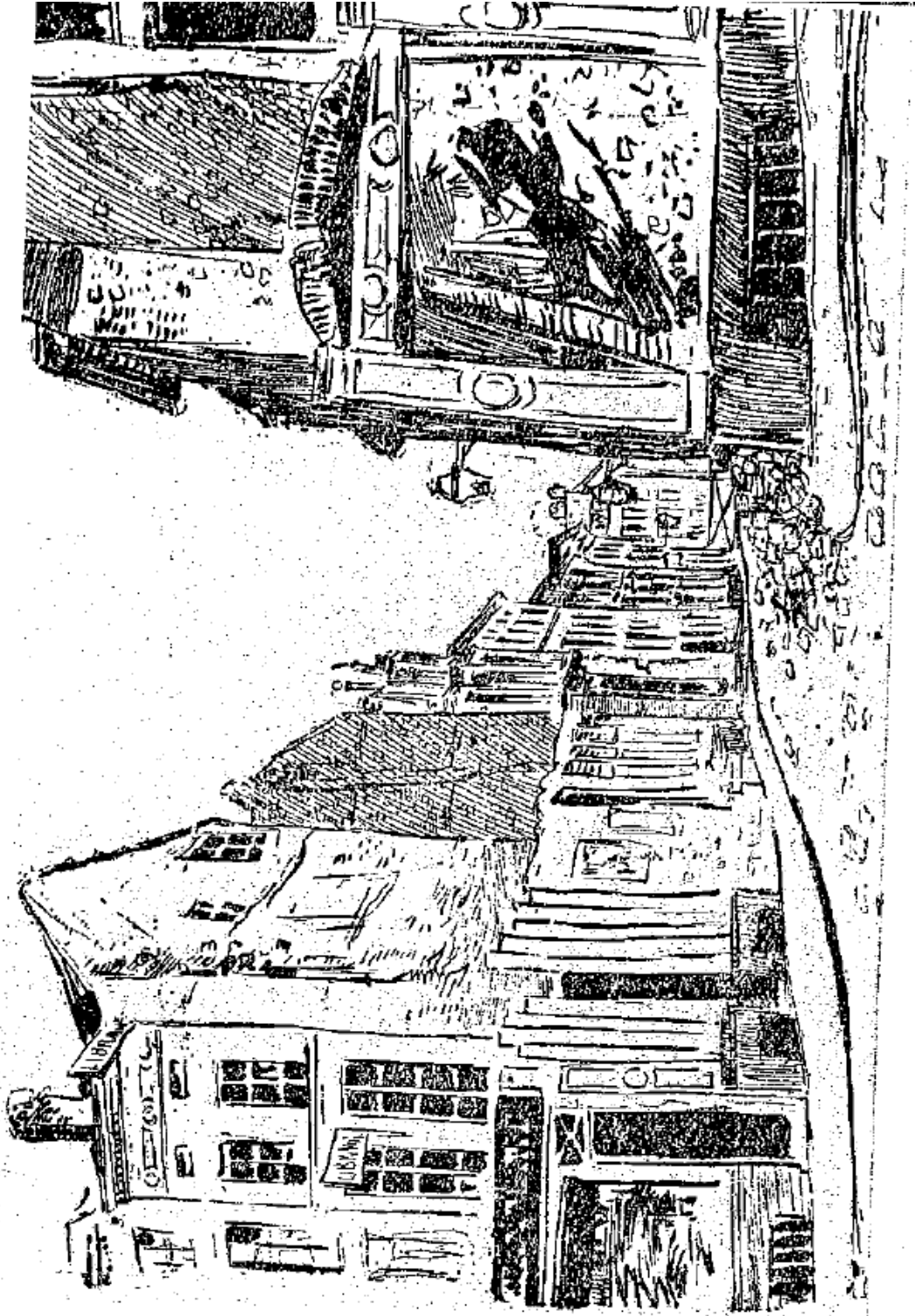
Welke volkswijk stond er vroeger waar de huidige Kunstberg nu is?

Bundel Hofberg, boek Stenen en straten, Sint-Lukas-archieef

Hofberg. Slooping de Villa Hermosastraat. Tekening van Flasschien in Le Petit Bleu d.d. 4 maart 1898.

Verzameling G. Abeels, Brussel.

Winkel of andere

Karel Buls had een conflict over de Hofberg met een Belgische vorst, de welke?

- a) Leopold I**
- b) Albert II**
- c) Leopold II**

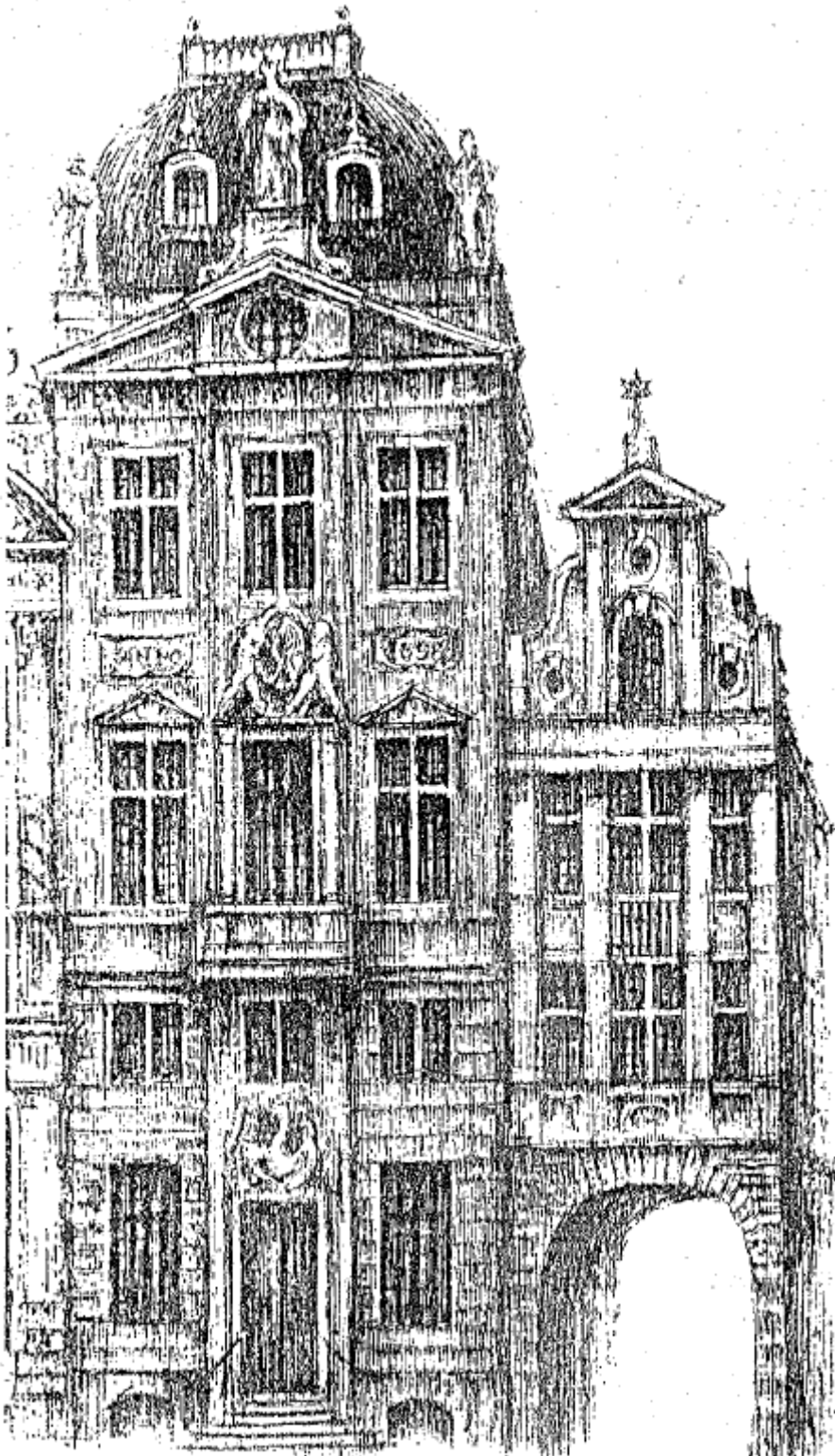
Andere of kantoor

Links zie je huis De Zwaan op de Grote Markt. Hoe heet het gebouw rechts?

Postkaart Grote Markt, AMVB

Openbare plaats of kantoor

Waar is deze plaats?

PP2427 Ontwerp voor de verbinding tussen de Hoog- en de Laagstad, 1861, bijzondere studie 1864, architect H. Beyaert Illustratie Plannen Portefeuille 2427 Woning of winkel

